نشر به روایت آمار

بررسی آمارهای موجود از نشر کتاب در سال ۱۴۰۰ و مقایسه آن با سال ۹۹ نشان می‌دهد که اگرچه با افزایش ۸ درصدی تعداد عنوان‌ها در سال گذشته روبه‌رو بودیم، اما قیمت کتاب نیز ۲۷ درصد رشد داشته است. به گزارش مشرق، براساس آمارهای رسمی خانه کتاب در سال گذشته ۱۰۳ هزار و ۸۰۵ عنوان کتاب منتشر شده است که از این میان ۷۵ هزار و ۷۰ نسخه تألیف و ۲۸ هزار و ۷۳۵ عنوان ترجمه بوده است. این رقم در مقایسه با بازه زمانی مشابه یعنی سال ۱۳۹۹ حدود ۸ درصد رشد داشته است.

شمار کتاب‌های چاپ اول سال گذشته نیز ۶۴ هزار و ۹۹۳ عنوان و تجدید چاپی‌ها ۲۸ هزار و ۷۹۰ عنوان بوده است، شمارگان کل کتاب‌های منتشر شده در سال گذشته نیز ۱۱۲ میلیون و ۵۱۷ هزار و ۳۸۳ نسخه بوده است. میانگین شمارگان نیز هزار و ۸۳ نسخه به ثبت رسیده است، البته باید توجه داشت این میانگین بر اساس خوداظهاری ناشران است و آمار چندان دقیقی برای محاسبه شمارگان کتاب وجود ندارد. باوجود این، افزایش قیمت کتاب هم سرسام‌آور است. میانگین قیمت کتاب در سال گذشته نیز ۵۷ هزار و ۷۰۰ تومان بوده که در مقایسه با سال ماقبل آن ۲۷ درصد رشد را نشان می‌دهد.

خبر روز

خودباختگی بدون الگوی اجتماعی

استنادهای گسترده علوم انسانی به یافته‌های حاصل از تحقیقات سایر کشورها، بدون توجه به تفاوت‌های محیطی و اجتماعی ایران مشکلات عدیده‌ای را ایجاد کرده است. در ایران تاکنون تلاش شایسته‌ای برای شناخت پیش‌فرض‌ها و خاستگاه بنیان‌های این اندیشه‌های عاریتی و اقتباسی صورت نگرفته است. بیشتر شاهد نوعی خودباختگی در اقشار مختلف علمی و فرهنگی هستیم که فاقد الگوهای اجتماعی هستند.

یادداشت بلند

حمیدرضا یوسفی
استاد دانشگاه پوتسدام آلمان

یکی از راهبردهای روان‌شناسی فریب، این است که چگونه می‌توان یک جامعه را تبدیل به چالشی برای خود کرد تا اعتماد و هم‌گرایی از آن رخت بربندد و باعث حوادث غیرقابل پیش‌بینی همه‌جانبه شود. مکانیزمی که می‌تواند مثل خوره به جان عرصه‌های مختلف جامعه بیفتد و با انحراف افکار عمومی، اقشار مختلف را در همه عرصه‌های ممکن به‌جان هم بیندازد. مهار و راهبری افکار عمومی با القای بی‌اعتنایی به داشته‌های خود و جست‌وجوی نداشته‌های خود عمق این روان‌شناسی فریب را تشکیل می‌دهد. فروریختگی شخصیت فردی افراد، ناتوانی در خودشکوفایی و استقلال نظر اجتماعی از عواقب این انحراف هستند که فساد فراگیر به‌وجود می‌آورند و جامعه را به یک چالشکده در عرصه‌های مختلف تبدیل می‌کنند. در اینجا نمی‌توان به همه این حوزه‌ها پرداخت، بلکه نگاهی اجمالی به سیاست خودنوشته برخی از انتشارات کشور که به‌صورت هدفمند دنبال ترویج فرهنگ و تمدن عمدتاً آمریکای شمالی و اروپای غربی در ایران هستند، این ماجرا را باز می‌کند.

نگاهی به برخی عواقب تأکید بر ترجمه در حوزه نشر

ترجمه وارداتی علیه تألیف تمدنی

مکانیزم ویرانگر و ازخودبیگانه‌ساز این فریب فرهنگی که فهم و شعور جامعه را نشانه گرفته است، از طریق ترجمه آثار علمی و غیرعلمی غربی در ایران صورت می‌گیرد. هدف از تداوم نهضت ترجمه در ایران که ریشه در عصر قاجار دارد، تغییر همه‌جانبه کالبد فکری و آناتومی روانی جامعه است. تفکر اقتباسی و اجاره‌نشینی فکری یکی از عواقب این نهضت است. امتناع تفکر ناشی از این تلاش گریبان جامعه را گرفته و مجال آزاداندیشی واقعی و برآمده از درک خودجوش داده‌های علمی و غیرعلمی تاریخ بومی را نمی‌دهد. ما متأسفانه خودمان را باتکیه بر ترجمه‌های فکرنشده و سلیقه‌ای، با تاریخ و فرهنگی درگیر کرده‌ایم که نه‌تنها بخشی از آن نبوده‌ایم، بلکه بسیاری از ابعاد آن با نظام ارزش‌ها و نگاه ما به‌انسان و تاریخ منافات دارد. این انحراف سیستمی سبب شده است مباحث معرفت‌شناختی و روش‌شناختی علوم انسانی و اجتماعی که در تاریخ ظهور دانش‌ها در ایران نیز ریشه دارند، عمدتاً از شرایط تاریخی و اجتماعی کشورهای غربی استخراج شوند.

■ **حذف الگو، حذف خودشکوفایی**

افراد جامعه‌ای که الگوی اجتماعی سالم و جهت‌دهنده در مسیر اعتلای درون‌جوش نداشته باشند، به‌ندرت می‌توانند به خودشکوفایی علمی و فرهنگی برسند. بی‌توجهی به این مبانی و توسعه و ترویج آن‌ها در نظام آموزشی از جمله در دانشگاه از علل اصلی بی هویتی یا سست هویتی و دور کردن نسل جوان دانش آموز و دانشجو از خودجویی واقعی است. افراد جامعه‌ای که الگوهای آن‌ها در ترجمه آثار علوم انسانی و اجتماعی کشورهای دیگر ظهور پیدا می‌کنند، برای زندگی در کشور خود تربیت نمی‌شوند، بلکه برای قیام در مقابل داده‌های دینی، فرهنگی، علمی و غیرعلمی خود آماده می‌شوند؛ بخشی از جامعه ما امروز در چنین حالتی به‌سر می‌برد. برای شناخت بهتر و همه جانبه استقبال از ترجمه باید عملکرد مؤسسه‌های انتشاراتی در کشور را مورد آسیب‌شناسی سیستمی و ریشه‌ای قرار بدهیم. دلیل وابسته بودن برخی از انتشارات کشور به غرب برای ترویج تفکر و تمدن غربی در ایران یکی از ریشه‌های این معضل بزرگ در کشور است که باید مورد تحلیل و بررسی قرار بگیرد. ناشران در تمام کشورها براساس یک آیین‌نامه کاری عمل می‌کنند و مرتب مورد بازرسی قرار می‌گیرند. آن دسته از ناشران کشور که کار خود را به نشر ترجمه آثار غربی یا به بیانی درست‌تر، غیرایرانی محدود کرده‌اند و از انتشار آثاری که نویسندگان آن‌ها ایرانی هستند، دوری می‌کنند، باید پاسخگو شوند که چرا این مسیر را انتخاب کرده‌اند و آیا این عملکرد با آیین‌نامه کاری آن‌ها مطابقت دارد یا خیر. نمی‌توان منکر شد این‌گونه ناشران به‌عنوان اهرم و ابزاری در راستای ازخودبیگانه کردن افراد جامعه و سست کردن هویت آنان تلاش می‌کنند.

■ **ما حرفی برای گفتن نداریم؟**

این بیان که «ما حرفی برای گفتن نداریم و باید ترجمه کنیم» بسیار آسیب‌زاست و باید مورد آسیب‌شناسی ریشه‌ای در ابعاد وسیع قرار بگیرد. باید بدون حب و بغض مورد تحلیل قرار بگیرد که چه دانش یا پیش‌داوری تاریخی پشت این بیان پنهان است و چه مکانیزم‌هایی سبب رشد چنین نوع نگاهی در جامعه می‌شوند و چه راه‌های مناسبی برای عبور از این جهان‌بینی وجود دارد. تلقین‌های ویرانگر می‌توانند نسل جوان را به امتناع تفکر و اجاره‌نشینی فکری بکشانند.

ترجمه و به‌تبع آن توسعه و ترویج فرهنگ و تمدن غربی در ایران عزت نفس جوانان را ضعیف می‌کند و در نهایت حس خودباوری را در آن‌ها می‌خشکاند. این نوع نگاه به خود، یکی از سدهای بازدارنده تفکر متحول و حرکت‌دهنده به‌سمت پیشرفت و نوآوری است. من فکر می‌کنم ادعای فریدون آدمیت و همراهان فکری او که معتقدند «ما ایرانی‌ها اهل فکر نیستیم و فکر بکر در دنیای ذهنیت ما وجود ندارد» تبدیل به یکی از مولدهای ازخودبیگانگی و روی آوردن بخشی از جامعه ما به فرهنگ‌های دیگر شده است. عملکرد نظام‌های آموزشی ما نیز ریشه در همین تفکرات ویرانگر و تک‌بعدی دارد. اینجاست که در نظام‌های آموزشی خود، ذهن دانشجویان را همچون انباری تصور می‌کنیم که باید هرچه بیشتر و بهتر با حفظ مطالب پر شود و از آن‌ها انتظار اندیشه‌ورزی، اندیشه‌سازی و تولید علم و دانش و فناوری را نداریم. پس از بررسی‌های میدانی که در بازار انتشارات تهران انجام داده‌ایم، با یک پدیده سؤال برانگیز روبه‌رو شدیم: یکی از ناشران در کشور برای مثال می‌گوید «تنها ۳۰ صفحه اول کتاب‌های ترجمه‌ای را می‌خواند و آن‌ها را منتشر می‌کند، ولی برای تصمیم درباره چاپ کتاب‌هایی که نویسندگان آن ایرانی هستند، باید کل متن کتاب را مطالعه کند».

فلسفه نشر و ترجمه آثار غیرایرانی باید مثل کشورهای دیگر براساس یک سیاست‌گذاری کلان تعریف شود و با دقت کنترل شود تا کسی به‌خودش اجازه سیاسی‌کاری و بازی با افکار عمومی و نسل جوان را ندهد. گمراه کردن جوانان یعنی آسیب وارد کردن به آینده. بسیاری از استادان دانشگاه‌های کشور امروز برای ارتقای خود همین مسیر ترجمه را دنبال می‌کنند و دانشجویان را توسری‌خور و دنباله‌رو تربیت می‌کنند. ملاک ارتقای اساتید باید بدون استثنا آزادفکری، اندیشه‌ورزی، تألیف و تولید دانش درون‌جوش باشد نه تقلید و ترجمه و اجاره‌نشینی فکری که جامعه را افسرده و پرتنش می‌کند. یکی از راه‌های برون رفت از ترجمه و تقلید بی‌رویه و ویرانگر در کشور، تشویق نسل جوان به اندیشه‌ورزی و استقبال از کارهای تألیفی است.

۳۷۰۸۸
سازمان آگهی‌های ویژه روزنامه قدس

آگهی تغییرات شرکت [illegible] و آگهی مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده شرکت سهامی [illegible]

مزایده فروش دام سنگین و سبک زنده
تاریخ مزایده مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۲ ساعت ۱۴:۰۰

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۱ نوبت اول

مجتمع چاپ و نشر روزنامه قدس
مجهز ترین واپاندازه شرق خاورمیانه با پرسنل حرفه ای
چاپ افست | شیت | رول
پوزی | سلفون | لیتوگرافی | صحافی | برش
۰۵۱-۳۷۶۷۶۵۹۶
مشهد مقدس- بلوار سجاد- نبش سجاد
(زیر مجموعه مؤسسه فرهنگی قدس)